МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Національний університет «Острозька академія»
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Київський університет імені Бориса Грінченка

АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬНИХ НАУК

Матеріали
XI Всеукраїнської наукової конференції
(м. Умань, 28 березня 2025 р.)

Умань
Візаві
2025

УДК 303.4(06)
А43

Головний редактор:

Бержанір А. Л., кандидат соціологічних наук, професор, виконувач обов'язків завідувача кафедри соціальних і правових дисциплін Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Балановський Я. М., кандидат політичних наук, доцент кафедри соціальних і правових дисциплін Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Пархета В. І., доктор філософії, доцент кафедри соціальних і правових дисциплін Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рекомендовано до друку вченою радою історичного факультету Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 9 від 26 березня 2025 р.)

Актуальні дослідження суспільних наук : матеріали XI Всеукр. наук. А43 конф. (м. Умань, 28 берез. 2025 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Черкаський нац. ун-т імені Богдана Хмельницького [та ін.] ; [голов. ред. А. Л. Бержанір ; редкол.: Я. М. Балановський, В. І. Пархета]. – Умань : Візаві, 2025. – 284 с.

Збірник містить тези доповідей учасників XI Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні дослідження суспільних наук», яка відбулася 28 березня 2025 р. на базі історичного факультету Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Матеріали відображають результати досліджень науково-педагогічних працівників, учених, працівників органів державної влади, здобувачів вищої освіти з актуальних проблем суспільних наук та аналізу соціально-політичної і духовно-ідеологічної сфер життєдіяльності держави.

УДК 303.4(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2025

З М І С Т

1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІОЛОГІЇ

Демура А. О.
ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ СОЦІАЛЬНИХ ВЗАЄМОДІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ……. 9
Дяченко І. А.
ЦІННІСНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ…….. 10
Кузьменко О. С.
ВПЛИВ ВМОТИВОВАНОСТІ НА ТРУДОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ…….. 16
Кузьмін В. В., Адаменко Т. І.
ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА САМООЦІНКУ…….. 18
Мирошниченко В. О.
СОЦІАЛЬНИЙ СТАТУС СТОМАТОЛОГІВ У США ТА РОЛЬ ОСВІТИ У ЇХНЬОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ..... 21
Непомяща А. В.
ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ……. 24
Опанасюк Т. А.
ГЕНДЕРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ……. 27
Стадник А. Г., Журавльова А. М.
РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ…….. 31
Тарасюк О. І.
ПІДТРИМКА ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК ПРОФЕСІЙНИЙ ОБОВ’ЯЗОК СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА……. 34
Федін В. С.
ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ВЧИТЕЛІВ…….. 37
Цибулько А. О.
ДОСТУПНІСТЬ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ……. 40
Ящук Т. А.
РОЛЬ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ В УДОСКОНАЛЕННІ УПРАЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ……... 44

2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПОЛІТОЛОГІЇ

Балановський Я. М.
ПОЛІТОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЛІБЕРАЛЬНОЇ ДЕМОКРАТІЇ…….. 48
Бержанір А. Л.
РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ДЕМОКРАТІЇ…….. 52

8. Giving every child a voice with AAC technology (Про впровадження відкритого AAC-додатку Cboard). *UNICEF ECARO*. URL: https://www.unicef.org/innovation/stories/giving-every-child-voice-aac-technology (дата звернення: 6.03.2025).

9. Murero M., Vita S., Mennitto A., D'Ancona G. Artificial Intelligence for Severe Speech Impairment: Innovative approaches to AAC and Communication. *Proceedings of the International Conference*. 2020. URL: https://ceur-ws.org/Vol-2730/paper31.pdf (дата звернення: 6.03.2025).

Ящук Т. А.,
кандидат економічних наук, доцент
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

РОЛЬ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ В УДОСКОНАЛЕННІ УПРАЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

У світовій економічній системі відбуваються динамічні зміни, у зв'язку з якими все більші вимоги ставляться до якості персоналу організації. Сучасний фахівець повинен мати кваліфікаційно-професійні навички, бути адаптивним і мобільним, готовим відповідати за повноваження й додаткові навантаження, постійно прагнути розвиватись та удосконалюватись. Запорукою особистого зростання та фахової діяльності є здатність до самоорганізації. Це головне завдання самоменеджменту, що полягає у цілеспрямованому й планомірному використанні практичних навичок та наукових підходів менеджменту для свідомого керівництва собою і власним життям.

Як визначає Черчик Л. М., управління розвитком персоналу – це «сукупності засобів і методів впливу, спрямованих на виявлення та розкриття потенційних можливостей працівника на основі розширення компетенцій, підвищення якісних характеристик персоналу з метою досягнення високого рівня соціально-економічного розвитку організації [1, с. 55].

Управління персоналом підприємства у сучасних умовах являє собою цілісну систему, спрямовану на професійний розвиток та кар'єрний ріст співробітників. Також варто відзначити актуальність розроблення

нових підходів до управління персоналом, де буде запроваджено інституційний механізм, що здатний утвердити стабільне та високомотивуюче трудове середовище. Досвід великої кількості підприємств підтверджує важливе значення створення управлінських служб для кадрового планування і розвитку персоналу, який буде організовувати та підтримувати виробничі процеси.

Одним із вагомих завдань служб управління персоналом є допомога підприємствам у досягненні стратегічних цілей. Служби управління персоналом розраховують потреби підприємства у перерозподілі трудових ресурсів, потреби у нових працівниках, беруть участь у формуванні планів інтелектуально-творчого розвитку працівників підприємства [2, с. 468].

Самоменеджмент як наука представляє собою поетапне використання практичних рекомендацій для оптимального використання власного робочого часу у процесі управління. При цьому найважливішим завданням керівника є визначення напряму своєї роботи та належна її організація. Самоменеджмент передбачає послідовне цілеспрямоване використання наявних методів роботи у повсякденній практиці для максимально ефективного використання власного часу. Важливим завданням самоменеджменту є оптимальне використання своїх можливостей у процесі керування особистим життям та подолання негативних чинників як на роботі, так і в особистому житті.

У літературі існує велике різноманіття тлумачень терміну «самоменеджмент». Здійснивши огляд літературних джерел, найбільш оптимальним є визначення самоменеджменту як напряму менеджменту, який забезпечує підвищення ефективності управлінської праці за рахунок досягнення особистих і професійних цілей. Основною метою самоменеджменту є максимальне використання особистих можливостей, досягнення високих результатів праці найефективнішими способами та подолання зовнішніх професійних ризиків у різних сферах. Саме тому важливим є дослідження самоменеджменту в системі управління організацією [3, с. 18].

Самоменеджмент можна розглядати як інвестиції у нематеріальні активи підприємства, де об’єктом таких інвестицій є працівники та їх інтереси. Програми самоменеджменту дозволяють сформувати таку робочу силу, яка є більш компетентною і сильно мотивованою для

виконання завдань, що відповідають стратегії підприємства. Це, у свою чергу, зумовлює підвищення продуктивності праці і призводить до зростання цінності працівників для підприємства.

Роль самоменеджменту як сучасної вимоги до якісної організації трудових відносин на підприємствах з розвитком технологій та інновацій лише посилюється. У зв'язку із появою нових потреб та запитів у людському житті підходи до налагодження трудових відносин істотно змінились. Самоменеджмент є важливим під час вирішення багатьох завдань управління персоналом – формування та розвиток компетенцій і моделей поведінки персоналу; створення умов для повного розвитку умінь та компетенцій персоналу; збереження накопиченого досвіду, прогресивних знань і навичок; підготовка персоналу для реалізації майбутніх планів і проєктів підприємства; підтримка корпоративної культури тощо.

Ефективний самоменеджмент тісно переплетений з людською сутністю, організацією та суспільним управлінням. Головна мета самоменеджменту полягає у розумному використанні власних ресурсів, налагодженні організації роботи та створенні ефективної системи управління, спрямованої на досягнення максимальних результатів при мінімальних витратах. Додатково важливо відділяти час для постійного професійного самовдосконалення, творчого розвитку та відпочинок [4, с. 65].

Переваги самоменеджменту підкреслюють його важливість у підвищенні ефективності праці та якості життя. Розпоряджання власними ресурсами та досягнення життєвих цілей – критичні аспекти сучасного життя, і самоменеджмент є ефективним інструментом для досягнення цих результатів. Загалом, підхід до самоменеджменту з огляду на сучасні вимоги та реалії підкреслює його важливість у формуванні успішної та самодостатньої особистості.

Отже, за сучасних умов самоменеджмент як складова частина менеджменту стає усе більш професійно вивченим і якісно удосконалюється. Самоменеджмент відіграє важливу роль у розвитку організації, адже мета самоменеджменту полягає у максимальному використанні можливостей не лише для досягнення ефективних результатів організацій, а й для керівників.

Список використаних джерел:

1. Черчик Л. М. Управління розвитком персоналу та технології самоменеджменту : навч. посіб. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 269 с.

2. Любохинець Л., Шацький А., Поплавський Є., Ядуха С. Концептуальна характеристика самоменеджменту на підприємствах. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія Економічні науки.* 2024. №3. С. 467–473.

3. Василик С. К., Прохоровська С. А., Агєєва І. В. Управління персоналом і самоменеджмент у системі управління організацією в умовах сучасних викликів. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична.* 2023. Вип. 38. С. 16–23.

4. Журавель В. І., Журавель В. В., Борковський Д. С. Самоменеджмент як складова підвищення управлінської ефективності менеджерів медичної сфери : materials of The 6th International scientific and practical conference «Innovative development of science, technology and education», Vancouver, Canada, March 14–16, 2024. Vancouver, Canada, Perfect Publishing, 2024. Pp. 62–67.